

Ilmestyskirja 23

Ilm. 19:6 - 10

Olemme tässä Alusta alkaen -ohjelmassa selittämässä Ilmestyskirjaa. Viime kerralla pääsimme luvun 19 jakeeseen 6. Jaksossa käsiteltiin sitä, miten Jumalan vastainen maailma eli ”Babylon” saa lopulta tuomionsa. Taivaan joukko ylisti Jumalaa siitä, että oikeus vihdoinkin toteutui.

Seuraavaksi pelastettujen joukko alkaa iloita Karitsan häistä.

Sitten kuulin äänen, joka oli kuin suuren kansanjoukon kohinaa, kuin suurten vesien pauhua ja voimakasta ukkosen jylinää. Se lausui: ”Halleluja! Herra, meidän Jumalamme, Kaikkivaltias, on ottanut kuninkuuden. Iloitkaamme ja riemuitkaamme, antakaamme hänelle kunnia! Nyt on tullut Karitsan häiden aika. Hänen morsiamensa on valmiina, hänen yleen on puettu hääpuku, hohtavan valkea pellavapuku. Se pellavapuku tarkoittaa pyhien vanhurskaita tekoja (Ilm. 19:6-8).

Karitsan häät?

Mitä ihmettä puhe ”Karitsan häistä” oikein tarkoittaa?

No ensinnäkin ”Karitsa” tarkoittaa meidän puolestamme ristinkuolemaan uhrattua mutta ylösnoussutta Jeesusta. ”Karitsan morsian” tarkoittaa häneen uskovia ihmisiä eli kristillistä seurakuntaa.

Tällaisen puhettavan taustalla on kommentaarin mukaan neljä asiakokonaisuutta:

- 1) Tavalliset häät. Ne olivat antiikin aikana tavanomainen yhteiskunnallinen tapa, jossa sulhanen ja morsian liittyivät yhteen molemminpuolisella sitoutumisella, joka tapahtui ensin kihlauksessa ja sitten julkisessa hääseremoniassa. Mies ja vaimo lupasivat rakastaa toisiaan ja olla toisilleen uskollisia. Antiikin Roomassakin puolisoilta edellytettiin aviouskollisuutta. Keisari Augustus kirjasi tämän lakiin. Häihin liittyi liittyi hääjuhla, joka huipentui kulkueeseen, jossa morsian saatettiin sulhasen kotiin, jossa yhteinen elämä jatkui.
- 2) Vanhassa testamentissa Israelin ja Jumalan suhdetta kuvataan avioliiton avulla. Herra on aviomies ja Israel on vaimo. Profeetta Hesekielin kirjassa Herra puhuu Israelille näin: ”Minä kuljin sinun ohitsesi ja näin, että oli tullut aikasi, rakkauden aika. Minä levitin sinun ylessi viittani liepeen ja verhosin alastomuutesi. Minä vannoin sinulle valan ja solmin liiton kanssasi, ja sinä tulit minun omakseni – näin sanoo Herra

Jumala” (Hes 16:8). Jumala lupaa Israelille uskollisuutta (Hoos. 2:19-20) ja odottaa, että Israel on hänelle uskollinen (Jer. 2:2; 3:20).

- 3) Messias on sulhanen ja hänen seurakuntansa on morsian. Tällaista ajatusta ei ole Vanhassa testamentissa eikä ilmeisesti myöskään muissa Uutta testamenttia varhaisemmissa juutalaisissa kirjoituksissa. Jeesus kuitenkin käytti tätä kielikuvaa. Ks. Matt. 9:14-15 ”Sitten Johanneksen opetuslapset tulivat Jeesuksen luo. He sanoivat: »Meille ja fariseuksille paastoaminen on tärkeää. Miksi sinun opetuslapsesi eivät paastoa?» Jeesus vastasi heille: »Eivät kai häävieraat voi surra silloin, kun sulhanen vielä on heidän kanssaan! Vielä tulee sekin aika, jolloin sulhanen on poissa, ja silloin he paastoavat.”

Paavali vertaa Kristuksen ja seurakunnan suhdetta miehen ja naisen väliseen avioliittoon: ”Siksi mies jättää isänsä ja äitinsä ja liittyy vaimoonsa, niin että nämä kaksi tulevat yhdeksi lihaksi.’ Tämä on suuri salaisuus; minä tarkoitan Kristusta ja seurakuntaa” (Ef. 5:31-32).

Se, että Jumalan valtakunta on Karitsan ja hänen morsiamensa avioliitto, on antiteesi perkeleen valtakunnalle. Siinäkin on liitto, pedon ja porton välinen liitto. Mutta siinä ei ole uskollisuutta: portto huoraa maan kuninkaiden kanssa ja peto suuttuu porttoon, repii sen kappaleiksi ja polttaa maan tasalle (Ilm. 17:16).

- 4) Kihlaus. Antiikin aikana se oli hyvin merkittävä instituutio. Siinä sulhanen ja morsian lupautuivat toisilleen, olemaan uskollisia, vaikka eivät vielä eläneetkään yhdessä miehenä ja vaimona. Silti kihlaus oli oikeudellisesti yhtä sitova ja pätevä kuin loppuun asti solmittu avioliitto. Apostoli Paavali käytti tätä kielikuvaa: ”Vartioin teitä intohimoisesti Jumalan puolesta. Olenhan kihlannut teidät yhdelle ainoalle miehelle, Kristukselle, ja tahdon tuoda teidät hänen eteensä kuin puhtaan neitsyen. Pelkään kuitenkin, että niin kuin käärme kavalasti petti Eevan, teidän mielenne ehkä turmeltuu ettekä enää ole vilpittömiä ja puhtaita suhteessanne Kristukseen.” (2. Kor.11:2-3)

Kun Uusi testamentti puhuu seurakunnasta Kristuksen morsiamena, taustalla on ajatus kihlauksesta. Vielä emme elä konkreettisesti Kristuksen kanssa samassa taloudessa. Se tapahtuu vasta taivaan häätjuhlan jälkeen. Silti hän on ottanut meidät omakseen ja on sitoutunut meihin. Meidän puoleltamme se tarkoittaa sitä, että myös meidän pitää olla sitoutuneita häneen ja välttää kaikenlaista ”haureutta”. Sekä lihallisia vääriä tekoja että ns. ”hengellistä haureutta” eli epäjumaliin turvautumista Kristuksen sijasta.

- 5) Jeesus kuvasi pelastusta häätjuhlanä. ”Taivasten valtakuntaa voi verrata kuninkaaseen, joka valmisti häät pojalleen.” (Matt. 22:2). Tähän liittyy se, että hän viimeisellä aterialla ennen kuolemaansa sanoi, ettei juo enää viiniä, ennen kuin opetuslastensa kanssa taivasten valtakunnassa.

Tämä kaikki on sen takana, kun taivasta kuvataan iloisena häätjuhla seurakunnan ja Kristuksen kanssa eli ”Karitsan häinä”. Ja varmasti se sellainen juhla onkin! En malta odottaa sinne pääsemistä. Minulle on siksi tärkeä kohta messussa se, kun ehtoollisen kiitosrukouksessa rukoilemme: ”Tee meidät kaikkien pyhiesi kanssa osallisiksi myös taivaan juhla-ateriasta”.

Morsiamen hohtava hääasu

Tekstissä sanotaan, että seurakunnan eli Karitsan morsiamen yllä on hääpuku, hohtavan valkoinen pellavapuku. Mitä se oikein tarkoittaa?

Se on Kristuksen meille hankkima Jumalalle kelpaaminen eli vanhurskaus. Pukumme tahriutuu synnistä (Ilm. 3:4), joten se pitää pestä ”Karitsan veressä”. Emme siis pysy kihlusaikanamme aina uskollisina sulhasellemme. Mutta katumuksen kautta hän antaa syntimme anteeksi. Tästä puhutaan Ilmestyskirjassa aiemmin.

Yksi vanhimmista kysyi minulta: »Keitä nämä valkeavaatteiset ovat? Mistä he ovat tulleet?» Minä vastasin: »Herra, sinä sen tiedät.» Hän sanoi minulle: ”Nämä ovat päässeet suuresta ahdingosta. He ovat pesseet vaatteensa ja valkaisseet ne Karitsan veressä. Sen tähden he ovat Jumalan valtaistuimen edessä ja palvelevat häntä hänen pyhäkössään päivin ja öin, ja hän, joka istuu valtaistuimella, on levittänyt telttansa heidän ylleen (Ilm. 7:13-15).

Tällainen Jeesuksen sovintoveren tuoma puhdistus takaa pääsyn ”Uuteen Jerusalemiin”.

Autuaita ne, jotka pesevät vaatteensa: he pääsevät syömään elämän puusta ja saavat mennä porteista sisälle kaupunkiin. Ulkopuolelle jäävät koirat ja noidat, irstailijat, murhaajat ja epäjumalien palvelijat ja kaikki, jotka rakastavat valhetta ja noudattavat sitä (Ilm. 22:14-15).

Mutta miksi sitten tuossa toisaalta sanotaan, että morsiamen hohtavan valkea pellavapuku tarkoittaa ”pyhien vanhurskaita tekoja”? Onko sittenkin niin, että hyvät teot ovat välttämättömiä taivaaseen pääsyssä?

No ei. Taivaaseen pääsee Jumalan Jeesuksessa hyväksemme tekemien pelastustekojen turvin, ei omien hyvien tekojen varassa. ”Joka ei töitä tee vaan uskoo häneen, joka vanhurskauttaa jumalattoman, sille luetaan hänen uskonsa vanhurskaudeksi.” (Room. 4:5) Niinhän Ilmestyskirjassakin sanotaan: ”Pelastuksen tuo meidän Jumalamme, hän, joka istuu valtaistuimella, hän ja Karitsa!” (Ilm. 7:10).

Ilmeisesti tässä nyt käsillä olevassa luvun 19 kohdassa tarkoitetaan sitä, että Kristuksen uskovien hyvät teot ovat uskon ulkonainen ilmenemismuoto. Jumala ei unohda niitä taivaassakaan vaan antaa niistä kiitoksen.

Toinen mahdollisuus on se, että tuossa kohdassa ei puhuta lainkaan kristittyjen tekemistä vanhurskaista teoista, vaan Jumalan teoista, joita hän on Kristuksessa tehnyt heidän hyväkseen. Kreikankielinen teksti kuuluu ” τὸ γὰρ βύσσινον τὰ δικαιώματα τῶν ἁγίων ἐστίν” eli ”pellavavaate on pyhien vanhurskautukset”. Se voi tarkoittaa heidän tekemiään oikeamielisiä tekoja, mutta se voi tarkoittaa myös tekoja, jotka on tehty heidän vanhurskauttamisekseen.

Kutsu hääateriale

Enkeli sanoi minulle: »Kirjoita: Autuaita ne, jotka on kutsuttu Karitsan hääateriale.» Ja hän jatkoi: »Nämä ovat tosia Jumalan sanoja.» (Ilm. 19:9).

Tämä on minusta hyvin viehko kohta. Sen vuoksi, että messun ehtoollisliturgiassa on kohta, jossa seurakuntalaisia kutsutaan ehtoolliselle sanomalla: ”Autuaita ne, jotka on kutsuttu Karitsan hääateriale. Tulkaa, kaikki on jo valmiina.” Ideana on, että ehtoollinen ennakoii taivaassa koettavaa hääateriaa. Teologisesti se on samaa yhteyttä Kristukseen, mutta kokemuksellisesti ei vielä.

Ehtoolliskutsu on yhdistelmä tästä enkelin Ilmestyskirjassa esittämästä kutsusta ja eräästä Jeesuksen vertauksesta. Siinä hän kertoo, kuinka ”eräs mies” (eli Jumala) lähetti palvelijansa sanomaan kutsutuille, että he tulisivat juhliin. Palvelija käytti tätä sanamuotoa: ”Tulkaa, kaikki on jo valmiina.” (Luuk. 14:17).

Minusta tuo ehtoolliskutsu on kaunis ja käyttäisin sitä mielelläni. Ajattelen kuitenkin niin, että se on ehkä liian vaikeasti ymmärrettävää, ns. ”kaanaankieltä”. Sitä tuskin ymmärtävät muut kuin ns. ”heavy-userit”. Muut seurakuntalaiset ihmettelevät, että mitä kummaa. Mitkä ihmeen ”karitsan häät”.

Mitä tästä olisi ajateltava? Voiko tuota ehtoolliskutsua käyttää? Vai pitäisikö sanoa: ”Jeesus sanoo; tulkaa minun luokseni kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat. Minä annan teille levon.” Vaiko ”Tulkaa, ottakaan vastaan Kristuksen ruumis. Tulkaa, joukkaa kuolemattomuuden lähteestä”?

Vain Jumalaa saa palvoa

Minä heittäydyin hänen jalkoihinsa kumartaakseni häntä, mutta hän sanoi: »Älä tee niin! Minä olen vain Jumalan palvelija, niin kuin sinä ja veljesi, jotka olette Jeesuksen todistajia. Jumalaa sinun tulee kumartaa!»

Jeesuksen todistajissa on profetoimisen Henki. (Ilm. 19:10)

Näkijä Johannes oli niin vaikuttunut enkelin sanoista, että heittäytyi maahan häntä palvomaan. Mutta se oli paha virhe. Vain Jumalaa tulee palvoa.

Tämä kohta osoittaa, kuinka jo varhaisin kristikunta kunnioitti Jeesusta Isän Jumalan veroisena Jumalan Poikana. Ilmestyskirjassakin kunnia ja palvonta osoitetaan Karitsalle yhtä runsaana kuin hänen Isälleen. Tämäkin todistaa, että ne teologit ovat väärässä, joitten mukaan ajatus Jeesuksen täydestä jumaluudesta syntyi vasta satoja vuosia Uuden testamentin kirjoittamisen jälkeen.

Mitä sitten tarkoittaa tuo: ”Jeesuksen todistajissa on profetoimisen henki.” Kommentaarin mukaan taustalla on se, että niissä seurakunnissa, joille Ilmestyskirja oli osoitettu, oli kiistaa siitä, kuka on oikea ja kuka väärä profeetta (ks. esim. Ilm. 2:20). Tässä vedotaan siihen, että oikea profetoimisen henki on ”Jeesuksen todistajissa”. Eli siis siinä todistuksen jatkumossa, joka ylittää maanpäällisestä ”historian Jeesuksesta” ylösnousseeseen Jeesukseen ja hänen Henkeensä asti. Jos joku profeetta vetoaa Jeesuksen Hengeltä saamaan ilmestykseen, niin sen arvovalta ratkeaa esimerkiksi sillä, ohjaako se kuulijoita Jumalan vaiko jonkin luodun, kuten ihmisen tai enkelin palvomiseen.